

Zápis

Z obhajoby dizertační práce PhDr. Radka Boháče konané dne 26. 9. 2013

Téma práce: „Vliv internetu na sociokulturní systém“

Přítomni dle prezenční listiny

Doc. RNDr. Václav Vančata, CSc

Doc. PhDr. Martin Soukup, Ph.D.

PhDr. Barbora Půtová, Ph.D.

PhDr. Petr Janeček, Ph.D.

Doc. PhDr. Jiří Šubrt, Csc

Doc. Lubomír Tyllner, CSc

Předseda komise Doc. PhDr. Martin Soukup, Ph.D. zahájil obhajobu a představil kandidáta.

Školitelka PhDr. Lenka Opletalová Ph.D. představila doktoranda a seznámila komisi s uchazečem a jeho dizertační prací. Uvedla skutečnosti o průběhu studia a představila také jeho výsledky.

Kandidát seznámil přítomné s konceptem své práce a objasnil motivaci k výběru tématu. Uvedl zájem o danou problematiku z osobního pohledu, profesně se věnuje internetovému marketingu a vnímá se už jako pamětník. Svůj zájem se snažil rozšířit o studium na dalších institucích, ale toto studium nevedlo ani tak k rozšíření, jak zkonstatoval, ale spíše k prohloubení znalostí v určitém konkrétním segmentu problematiky. K tématu se snažil přistupovat interdisciplinárně, s použitím kulturologické metody a snažil se o propojení souvislostí. Interdisciplinární tematice se věnuje minimum publikací, a proto se pokusil o širší zmapování. Dále podrobně, až zdlouhavě popisuje, na co se snažil nejvíce orientovat svoji práci a popisuje řadu předpokladů. Na moderní komunikační technologie nahlíží jako na ohnisko kulturních změn probíhajících v současném světě na úrovni atributivní, distributivní a individuální. Věnuje se zejména virtualitě.

Poté oponent PhDr. Ondřej Hubáček Ph.D. přednáší svůj posudek: téma je značně složité a nové. Autor ho pojímá široce, neomezuje se na funkcionalistickou metodu (analýzu internetu), ale spíše se snaží uplatnit mediologický pohled inspirovaný např. torontskou školou, která nahlíží na vývoj

médií jako na zdroj zásadních společenských změn. Práce je na průsečíku mediologie a kulturologie. Práce má tři části, z čehož doktor Hubáček vyzdvihuje část třetí jako stěžejní, která se zabývá virtualitou. Zpracována je na odpovídající úrovni. Za přínosné považuje kulturologickou metodu, kterou nejen na začátku popsal ale skutečně i uplatnil. Pasáže mají empirickou povahu a cenné je i shromáždění materiálu a skutečně globálních a aktuálních údajů. Nedostatky jsou v nedotaženosti operacionalizace, která je jen naznačena a i nepřiliš přehledná prezentace údajů. Práci považuje za odborně zpracovanou, je inspirativní jak v oblasti mediálních studií, tak v kulturologii a ve společenských vědách.

Vyplývající otázka – 1. jakou roli mají na vytváření globálního kulturního prostředí a jeho distinkce od původního prostředí kulturní odlišnosti jednotlivých sociokulturních fenoménů mezi západní společností a dalšími oblastmi světa?

2. Do jaké míry mohou tyto odlišnosti bránit homogenizaci virtuality nebo do jaké míry mohou v důsledku homogenizace virtuality stírat?

3. Je platnost teze prezentované autorem, že lidstvo je schopno prostřednictvím virtuální reprezentace přetvářet svět, ale ztrácí přímý kontakt a zpětnou vazbu a celistvost nebo je podmíněno specifiky jednotlivých společností?

Dizertační práce splňuje všechny požadavky a je doporučena k obhajobě.

Doc. PhDr. Martin Soukup Ph.D. přednesl v zastoupení posudek Doc. MgA Martina Štolla Ph.D.

Z čehož vyplynuly otázky a postřehy

1. Bylo by vhodné aby doktorand rozvedl v obhajobě, zda jedinečnost kultur nevezme postupně i v mainstreamové společnosti za své

2. Obsahově poměrně chudé, zbytečně složité a akademicky květnaté. Kdyby autor upustil od šroubovaných souvětí a používal české termíny, práce by místo 142 stran měla devadesát, které by však stály za to.

Práci docent Štoll doporučuje k obhajobě, předpokládá nicméně, že autor bude schopen srozumitelně česky vyložit k čemu opravdu došel.

Kandidát obšírně vysvětluje, jak chce přistoupit k obhajobě, jaká je pozitivní zpětná vazba, negativní zpětná vazba z oponentury atd. Z pozitivní zpětné vazby uvádí, že byl potěšen, že si oponenti všimli propojení mediologického a

kulturologického propojení, že to byl jeho cíl, ale bál se aby se mu práce nezhroutila do sebe

Je přerušen Doc. Soukupem ať se raději zabývá výhradami.

Kandidát – k šroubovanému jazyku: „Co jsem si odnesl pro další práci je, že není vhodné přetvářet lineární text na hypertext, velký počet cizích slov jsem si neuvědomoval, v globálním mediálním prostředí dochází k určitému jazykovému směřování.“ A pokračuje dál.

Je přerušen Doc. Soukupem, že je to spíš konstatování, ať se v oponentuře radši věnuje odpovědím na otázky.

K otázce č. 3 z oponentury doktora Hubáčka, kandidát vysvětluje v jakém vztahu tuto tezi psal a že přírodní prostředí vyměňujeme za umělé, lokální za globální, uzavřený systém za otevřený, vztahuje se to k vývoji médií a sdílení vize reality, jdeme od určitého k biologického předpokladu, tedy smyslových orgánů a postupně si pojmenováváme prostřednictvím reprezentace vize reality. Ve chvíli, kdy se obhájí remedializace je potřeba zabránit rozpadu na jednotlivé části pomocí virtuálních médií. Jde o technologické překlenutí rozdílnosti. Člověk si vytváří umělé prostředí

Přerušen doktorem Hubáčkem, že neodpovídá na otázku a vyzván ať odpovídá stručně

Otázka: vytvářejí nová média jednu globální vesnici nebo dvě? Také deklaruji, že jdete v duchu kulturologického přístupu na třech základních úrovních, ale chybí vám distributivní úroveň, co se odehrává na distributivní úrovni?

Kandidát odpovídá: „Tato otázka se vztahuje ke globální akulturaci, postupně v otevřeném, virtuálním systému, do kterého se kopírují jednotlivé systémy a dochází k vytváření globálně komunikačního superorganismu, ve kterém jsou celkem jednoduché a virtuálně homogenizující jednotlivé sociokulturní systémy. Ztrácí svou autonomii.“

Doc. Soukup vyžaduje od kandidáta, aby odpověděl ano nebo ne.

Kandidát odpovídá, že ano, že jsou transportovány v subkultury.

Doc. PhDr. Martin Soukup, Ph.D. otevírá diskuzi

PhDr. Petr Janeček. Ph.D.: „Proč jste si vybral primární, sekundární a terciální dělení, proč se Vám to zdá pro internet dobré?“

Kandidát: „Je to hodně klasifikující, snažil jsem se použít vývoj a hledání vnitřní logiky a zdálo se mi to nepřirozenější

Doc. PhDr. Jiří Šubrt, Csc: „Hovoříte o sociokulturním systému, rád bych věděl jak tomuto termínu rozumíte. Toto téma už zpracoval Sorokin, když popisoval sociokulturní dynamiku a definoval co je sociokulturní systém pomocí pěti složek. Druhá věc, jestli se tedy vytváří globální vesnice, existují jiné odpovědi v sociologii, je ot poměrně zpracovávané téma, ne všechny společnosti jsou v rovnoprávném postavení. V této oblasti vládne nerovnoprávnost.

Kandidát : „Sociokulturní systémy jsou historicky vzniklé společnosti, které se od sebe liší kulturou. K druhému bodu, součástí přístupu k technologiím je, že nejenom že, mediální komunikace neprobíhá ve virtualitě, média mají tendenci upřednostňovat určité skupiny lidí před jinými. Nemůže dojít k homogenizaci aby všichni používali jedno médium a rovnoprávně.

Vyhlášení výsledků tajného hlasování:

Kandidát dizertační práci neobhájil

Zapsala: Mgr. Kamila Němečková